

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s rekláméciók a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft - kr.
Hat hónapra 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szóig 1 ft 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajával számítottatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszeriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr

A választások küszöbén.

F. hó 20-án ejtetik meg megyénkben a törvényhatósági tisztviselők választása.

Zaj nélkül folyt le az előkészület, zaj nélkül fog valószínűleg lefolyni maga a választás is.

Ez a nyugalom, mely a közélet terén eddig szokatlan, kétségben hagy bennünket az iránt, vajjon az apathiának, vagy az ügyek helyes vezetésében való megnagyvadásnak a jele-e?

Bármelyiknek legyen azonban ez jele, magában véve nem mondható örvendetes jelenségnek. A közélet terén érdeklődni kell mindenkinek előtt. Vitatkozni az érvek fölött, küzdeni az elvekről és érvényt szerezni a jobbnak a rosszabb fölött. Küzdés nélkül nincs élet, különösen közélet. S amint az érdeklődés az első kellék, úgy az észlelyes nyugodtság a második.

Ez utóbbi, ugyilátszik, meg lesz a bekövetkezendő választásoknál.

Minden választó polgár tisztában van már magával a követendő vezéreszmérről, amely nem lehet soha és senki előtt más, mint: meghagyni az érdemeseket és mellőzni az érdemtelenekeket!

Ez az egyszerű és egyetlen igaz elv, melynek a választásoknál uralkodnia kell.

Nem szabad a megyének soha oly térnek lennie, hol egyik és másik párt csupán azért küzd, hogy diadalmaskodván, ki-ki a saját embereit ültethesse be a hivatalokba. Választásoknál nincs helye a legkisebb mértékben sem: párt- és családi érdekek, rokon- és ellenszenvnek. Csak egy érdek van, ami mindnyájunkkal közös s ami mindenkinek fölött áll: a jó közigazgatásnak érdeke.

Azért minden egyes állásnál latba kell vetni, hogy mi azon állásnak követelménye és mennyiben felel meg annak a megválasztandó egyén?

Ha az eredmény kedvező, — ha látjuk, hogy jellem, képesség és akarat a kijelölt egyént érdemessé teszik ama állásra: úgy meg kell őt tartanunk minden körülmények között. Le kell mondani személyes ellenszenvünkről, le kell mondani újítási viszketegünkről, még akkor is, ha esetleg egy új egyénben nagyobb képességet látnánk, mint a régiben. Mert a jó közigazgatásnak legfőbb kelléke a folytonosság, folytonosság pedig csak állandó, kipróbált tisztviselők mellett lehetséges.

Ha viszont az állás és az arra kijelölt egyén képességeinek összevetésénél az eredmény kedvezőtlen: mellőzni kell a meg nem felelő egyént minden körülmények közt. Rokonszenv, pártédek, családi összeköttetés, mind mellékes legyen!

Egyedüli szempont, mely bennünket vezérel, legyen az igazság. Az igazság, mely kétféleképpen oszt: sujt és főlemel. Főlemeli ép oly igazán a jót, az érdemest, amily szigorral sujtja a rosszat, az érdemtelent. Mert nincs jutalom, hol nincs büntetés; nincs erény, hol nem bűnhődik a rossz!

Járjunk el tehát a választásoknál igazsággal és szigorral! Tartsuk meg, akik eddig is megtették kötelességüket; s ejtsük el, kik azt nem teljesítették.

Aki a törvényhatóság szolgálatába lépett, az úgy is tisztában volt, tisztában kellett lennie a szolgálat jellegével.

Azéri, ha a megye — mellőzöttjeivel szemben —

nagylelkű akar lenni, ám legyen nagylelkű, de csupán a valódi érdemekkel szemben. Hosszas, de érdekes szolgálat tarthat csak igényt ily kitüntetésre. Mert amit a megye, jelen körülményeink közt nyújthat, az csak jutalom lehet. Jutalom pedig nincs ott, ahol nincs érdem!

Tudnivalók az 1885-ik évben, Budapesten tartandó országos kiállításról.

Szükségesnek tartjuk az alábbirt sorokat Bars megye közönségének tudomására hozni, hogy a nevezett kiállításon résztvenni kívánó egyének ne maradjanak tájékozatlanok, mert az illetékes és tárgyban hivatott közegek még mindig késnek a rájuk bízott fölvilágosítással és teendők megtételével.

Tudni kell tehát, hogy a kiállításon részt lehet venni nemcsak ipartermékekkel, hanem gazdasági és állatkiállításokkal, úgy nemkülönben közoktatásügyi, művészeti stb. tárgyak kiállításával. A kiállítók, saját érdekében is, úgy cselekedhetnek leghelyesebben, ha a kiállítandó tárgyaknál nem annyira a rendkívüliségeket, (melyek, bár magukban véve lehetnek igen érdekesek, de a gyakorlati életnek kevésbé válnak hasznára), — mint inkább az ipar- és gazdaságra nézve gyakorlati értékekkel bíró produktumokat állítanak ki.

A kiállítandó tárgyak f. hó végéig előlegesen bejelentendők az e czélra kibocsájtott bejelentésben: ilyen íveket a kiállítónak a kiállítás Pozsony-kerületi bizottságától kérni, sőt követelni: jogukban áll.

Megjegyzendő: 1.) hogy a kiállítás mezőgazdasági ágából kiállítandó tárgyak bejelentése: az e czélból megbízott „Bars megyei gazdasági egyesület”-nél eszközözendő. 2.) Az ipari és kereskedelmi szakmákból kiállítandó tárgyak pedig egyenesen a Pozsony-kerületi bizottságnál jelentendők be, addig is, míg megyénk nevezetesebb városaiban az ugynevezett helyi bizottságok megalakulása után a kiállítók csakis ezen bizottsággal érintkeznek s bejelentéseiket is ezekhez juttatják.

A kiállítás érdekében a legszükségesebb tudnivalókat a következőkben összegezzük:

Megnyitás: 1885. május 1.

Bezárás: 1885. október 15.

Időszaki kiállítások: Május 1—10. baromfi-kiállítás; 10—20. első tavaszi virágkiállítás; 17—24. bízott állatok kiállítása; 20—30. juhkiállítás; Junius 10—20. tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldségkiállítás; Julius 1—augusztus 30. munkakiállítás; 15—25. nyári virág- és gyümölcs-kiállítás; 20—30. élő méhek kiállítása; szeptember 1—10. szarvasmarha- és sertés-kiállítás; 10—20. tejgazdasági termékek kiállítása; október 1—15. őszi virág-, gyümölcs-, szőlő- és zöldségkiállítás, s az őszi löversenykor: lókiállítás és ebkiállítás.

Bejelentési határidő: 1883. deczember 31. Utólagos bejelentések elfogadtatnak 1884. évi május 1-ig, de ez esetben a térdij 10%-kal többet tesz. Későbbi bejelentések elfogadása iránt az országos bizottság határoz, ez esetben azonban a térdij 50%-kal nagyobb.

Térdijak. A térdijak négyszögméterenként következők: A) a földött csarnokban: a) alapterület a szabadon álló tárgyak részére 8 ft; alapterület a falak, mentében, vagy azok mellett levő szekrénytér 6 ft; c) falterület 3 ft. Az a) és b) pontok alatt említett terület nagysága 3 méternél nagyobb nem lehet, különben aránylag nagyobb térdij fizetendő. B) Alapterület a földött csarnokokban 3 ft. C) Alapterület a szabadban 2 ft.

A különleges csoportok térdijaira vonatkozólag lásd az általános szabályzat 10. §-ának második részét. Szállítási kedvezmények: 100 kilogramm után kilométerenként 0.16 kr. fizetendő az oda- és visszazállításnál, ezenkívül 100 kilogramm után minden vasútvonalra 2 kr kezelési költség és 3% szállítási adó. Waggonkénti szállításoknál nagyobb kedvezmények.

Portómentesség. A levelezések és küldemények (a kiállítási tárgyak kivételével) portómentesek. A bizottságok leveleikre és küldeményeikre a következő megjegyzést illesztik: „a kiállítást illető, portómentes ügy.” Magánosok, vagy portóköteles testületek a kiállítási bizottságokhoz intézett leveleiket a követ-

kező megjegyzéssel látják el: „hivatalos föl szállítás folytán portómentes.”

Minden további, részletes fölvilágosítással: Bars megyére nézve a Pozsonyban székelő kerületi bizottság a részletes szabályzatok és utasítások nyomán szolgálni köteles.

Igen ajánlatosnak, sőt szükségesnek is tartjuk, hogy a megye minden, valamire való városában, vagy több, egytől egyéig községében helyi bizottságok alakíttassanak, mert ezek útján a kiállítók több eredménnyel s közvetlenebbül érintkezhetnek, mint a Pozsony-kerületi bizottsággal, mely ugyilátszik azt hiszi magáról, hogy csak egyedül Pozsonymegyét bízta rá az országos kiállítási bizottság s azért — mint eddig láttuk — jönnek taláta a hatáskörébe beosztott (Bars, Nyitra, Trenesény, Zólyom, Liptó és Arva) megyékkel mit sem törődni.

Már pedig oly esetben, „ha a helyi bizottság a kerületi (pozsonyi) főbizottság intézkedései s utasításai (pláne-hanyagsága) folytán sértve érzi magát, vagy ez által a kiállítás eredményeit veszélyeztetettnek véli”: akkor a kiállítási szabályzat 16 §-a szerént „joga van panaszait az országos központi bizottsághoz (épen a pozsonyi bizottság útján) előterjeszteni.”

Alakuljanak meg hát sietve a helyi bizottságok.

A lefolyt tanév története.

(Folytatás.)

A népoktatási tanintézetek köréből első sorban említendő, hogy a tanítóképezdek legnagyobb része 4 évi tanfolyamú lett. A felekezeti képezdekhöz min. vonatkozóan, hogy ha a képezde 3. évfolyamú marad, az ifjak ennek bevégeztével csak egy év múlva bocsájtassanak tanító-képesítő vizsgálatra.

A polgári iskolákkal szerencsétlenek vagyunk. A kassai iparkamara sőtét színben festi a mai, középtanodai tantervű polgári fiiskolák hatását, s azokat hasznavehetetleneknek mondja. Ajánlja, hogy 4-osztályuakká s a keresk. és ipari középtanodába, mintaiparosoknak, munkavezetőknek, avagy közvetlen kereskedő- s iparos pályára lépni szándékozók előkészítő iskoláivá alakíttassanak. — Hát, nagyon megengedem, hogy a polgári isk. jelen tanterve nem a legszerencsésebb s ezért azok minden mások, csak nem az általános népműveltség magasabb fokra emelésének tényezői, de amugy pedig igazán semmik sem volnának. Mindenesetre meg kell engednünk, hogy a polg. leányiskolák határozottan üdvösekek, de a fiu-iskolák határozottan cél-tévesztettek, mert ma még oktatási alanyuk is hiányzik. A nép, ha városi is, ma még nem kívánja gyermekeit olyan magasabb mérvű általános műveltségre juttatni; tekintve aztán, hogy a kor szükségéhez képest — ma a gyermekeknek mielőbb önálló kenyérkeresetet adni főczél, s ez a népiskola és a szakiskolák segélyével hamarabb és jobban elérhető, kérdés: vajjon — állapotaink nem változva — lesz-e idő egyhamar, midőn a polg. iskolákra, mint igazi felső népiskolákra szükség leend? — En alig hiszem. — A miniszterium azonban nem adja föl az eszmét és elvet, s kimondta, hogy a szaktanfolyamok polgári iskoláknál nem az 5. és 6. osztály helyébe, hanem azokkal párhuzamosan állíttassanak föl. Tanítóképezde 73, polgári iskola 113, felső népiskola 80 volt.

Népiskola volt 16,050. s bennük 22,408 tanító 1,691,922 gyermeket tanított. Felekezeti népiskola volt 15,056, a többi állami s községi volt; ez utóbbiak közül sok lett felekezeti, mit a közokt. kormány könnyen megengedett, kivált ott, hol így némi pénz-megtakarítást ért el. — Nagyobb mozgalom a Muraköz népoktatásügye körül fejtett ki; itt több állami népiskola létesült. — A népiskola bajai, melyeket egy-éve föl soroltunk, ma is megvannak. — Osztott s osztatlan népiskola a tantervben most sem létezik, bár maga a miniszter az utóbbi költségvetése tárgyaláskor következőket mondá a falusi iskolák tanulóiról: „En tökéletesen meg lesznek elégedve, ha kellőleg tudnak irni, olvasni és számolni és ha némi ismereteket képesek maguknak megszerezni olvasás útján.” — Országos népk. törzskönyvek küldettek a megyei közig. bizottságokhoz; a törzskönyv három állandó és három időszakos lapból áll; az elsőbket a tanfelügyelő tölti ki s e czélból másfél év alatt minden iskolát meglátogat. — Ugyanecsk a tanügyi statisztika ügyében adatott ki egy másik rendelet is, mely kiszabja, mikre nézve kell évi gyűjtést tenni a tanfelügyelőknek.

Egyik legnevezetesebb tény volt a II. orsz. képv. tanitógyűlés, melyről már szólunk e lapokban.

Az isk. takarékpénztárak folytonosan terjednek. A népiskolai s népkönyvtárak ügye ez évben is csak annyit haladt, mint eddig; pedig különösen népkönyvtárak lennie kellene a legutolsó faluban is s ezt a tanító, a pap és jegyző kivihetnék.

Az orsz. tanszermúzeum mindinkább bővül, mellé paedagógiai régiségtár is állittatik. A miniszter Görögnek elismerését s köszönetét nyilvánította.

Az ismétlődő iskolák csak papírosan vannak; nem is lesznek addig, míg a törvény szigorúan végre nem hajtatik s a tanító külön díjazást nem nyer.

A kisdudóvák ügyében az orsz. kisdudóv-egyesület, melynek vagyona a másfél-száz ezer forintot meghaladja, tett legutóbb. Falusi menedékházak állítása végett ezéba, megyékhez főlhívás bocsájtatott, hogy a vadászati bérletek jövedelmét kisdudóvokra adják; P. Szathmáry Károly újra folytatja körútját s a kisdudóvás érdekében megyei egyesületek létrehozásán fáradozott. — Kisdudóvoda 300-nál több van.

Érdemes megemlíteni, hogy a népiskolákra hazánkban a múlt évben mintegy 11-millió forintot költöttek; egy rendes tanító fizetése átlag 408 frt 34 kr., s egy gyermek oktatása 6 frt 57 krba kerül.

Magyar nyelvű pótanfolyam 12 városban, tornászati pótanfolyam Budapesten tartatott.

Az elemi isk. szegény tanulók segélyezésére a társadalom s állam ad ugyan meglehetősen összeget, de nem elegendő. A „Rongy-egyletek“ nagyon lassan szaporodnak.

A tanítói nyugdíj-alap tőkéje a három millió frtot meghaladta s a lefolyt évben, kiadása 60,000 frtnál többre rugott. A miniszter megígérte, hogy az 1885. évben e nyugdíj-ügyben némi módosítást proponál a néptanító elönyére.

Az Eötvös-alap vagyona 15,990 frt 13 kr. Segélyként adott 2550 frtot. — Ezében átadott az orsz. képv. tanítói gyűlésnek s új alapszabályokat nyert. — A magyarországi tanítók másik nagy alapja: az Árvaház, eddig 10,000 frtnyi vagyont gyűjtött. Nagy baj, hogy némely felekezeti törekvések e két, jótékony intézet hatalmasabb virágzásának útját állják. — A kath. tanítók Kubinszky-alapot létesítettek.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— Utolsó évnegyedes közülését tartja ez évben Bars megye törvényhatósági bizottsága a folyó december 19-ik napján, délelőtti 10 órán kezdve, Aranyos-Maróthon, a megyeház nagytermében. A közülés napirendje: I. v á l a s z t á s o k: 1-ször. A közigazgatási bizottság választott tagjai közül sorrendben kilépő: Büttner Emil, Dillesz Sándor, gróf Migazzy Vilmos, Samassa Adolf és Sümegh János, bizottsági tagok helyeinek — az 1876. évi VI. t. cz. 4. §-a értelmében választás utján egy évre leendő betöltése. 2-ször. Az állandó választmány 40 tagjának, — 3-or. A központi választmány 24 tagjának, három évre

— szavazat-lapok utján és az 1870. 42. t. cz. 44. §-a, valamint: az 1874. XXXIII. t. cz. 18 §-a alapján leendő megválasztása. 4-szer. A bíráló választmány 5 tagjának három évre, — és 5-ör. Az igazoló választmány 8 tagjából 5 tagnak egyévre leendő megválasztása. 6 szor. A megyei közigazgatási bizottságban a megyei tiszti ügyész helyettesének egy évre leendő kijelölése. — II. Miniszteri leiratok: 7-szer. A megyének 1884-ik évi közigazgatási árva és gyámhatósági kiadásairól szóló költségvetés megerősítésére vonatkozó miniszteri intézvénynek, — és 8-ször. A Percze, Szikineze és Podluzsánka patakok szabályozása, illetve: a szabályozási társulat megalakulására vonatkozó földművelési és közmunka m. kir. miniszteriumok leiratának bemutatása. — III. Törvényhatósági átiratok: 9-szer. Nyitra megye közönségének „a tűzkárok elleni kötelező állami biztosítás rendszerének törvényhozás utján leendő behozatala.“ — továbbá: 10-szer. Ugyanazon megye elleni igaztó szláv lapoktól, a postai szállítás kedvezményének megvonása; — végtere: 11-szer: Bihar megye közönségének a legutóbbi horvátországi sajnós események alkalmából a kormányhoz intézett bizalmi nyilatkozatnak tudomásul vétele s hason-irányú fölterjesztés intézése tárgyában megküldött átiratok, 12-szer: Majthényi Bálint által újból kiállított alapító oklevélnek bemutatása. — Ézenfölül egyéb időközben beérkező ügyek, folyamodványok és jelentések.

— Vasutügyünk érdekében a legpraktikusabb lépések megtételét helyezte kilátásba azon radikális mozgalom, mely konzorecium alakítását célozza oly szándékkal, hogy Lévatól kiindulva, egy viczináris vasutat építsen, melynek a Csata—Ipolsági, illetve Garamvölgyi vaspályával lenne összeköttetése. — Az üdvös eszme valószínűsítésére kedvezők a kilátások, mert a tervben lévő konzorecium már megalakulása előtt is — tekintélyes összeggel rendelkezik. Egy lévai tehetős polgár ugyanis 50,000 frtot ajánlott föl a Garamnak Veszélénél leendő áthidalására, oly feltétellel, hogy ez összeget visszafizeteni soha nem kívánja, csupán 1—2 perzentet kér a hidforgalomból vám fejében mintegy 20 évre. A fölajánlott jelentékeny összeg rizikóját hihetőleg nem kedvezőtlenül fogta föl az ajánlattevő egyén, ki — mellesleg megjegyezve — nem járhatlan a vasutak építése és forgalma körül; s így a N. Sárótl—Lévai építendő vasut vállalata is kellő haszonnal fogja magát kifizetni. Az irásba foglalt ajánlat jelenleg Léva város tanács-elnökehez van bemutatva. A megpendített vasutépítő-részvénytársaság eszméje is legközelebb már határozottabb körvonalakban fog magára testet ölteni. A konzorecium — mint halljuk — első sorban is érintkezésbe lép az osztr. magyar államvaspálya-társasággal azzá ánt, hogy ez hajlandó-e Lévaig egy szárnyvonalat építeni? Ha igen: akkor a konzorecium lelép. e téről s átengedi az osztr. magyar államvaspálya-társulatnak az 50,000 frtos ajánlatot a Garam áthidalására. Tagadó válasz esetében pedig a konzorecium véglegesen fog szervezkedni s konzessziót kér egy, a viszonyok alakulásának megfe-

lő vonal építéséhez. A kifutás tehát így is, úgy is kedvező a vasutra, mert vagy az osztr. vasutársulat üzleti feltételekenyége, vagy a privat konzorecium kétségbevonhatlan jövője megterenti öhajtott vasutunkat. Mi, a magunk részéről öhajjtuk, és haszon tekintetében is előnyösebbnek tartjuk, ha vasutunknak a privat társulat lesz megteremtője és tulajdonosa. Ezeken kívül mindeneseire ajánlatos, sőt szükséges, hogy a konzorezim ne feledje: megkínáló ajánlatát úgy föltételezni az osztr. magyar vasutársaságnak, hogy az — az 50,000 frtos kedvezmény mellett Nánától — a Garamvölgy mentén — Lévaig terjedő vasut kiépítésére legyen megnyerhető.

— Hymen. Udvardi Kossuth László, balasagarmathi kir. adófelügyelősségi számtiszt — a napokban jegyezte el Beherfalvi Bohus Gizella kisasszonyt Ipolsághról.

— A Bars megyei gazdasági egyesület f. évi decz. hó 16-án (mai napon) Léva, a városháza nagytermében d. e. 10 órakor tartja évnegyedes rendes közülését, a következő tárgyak fölött: 1. A kiküldött külön számvizsgáló bizottság jelentése. 2. Az 1885. évben tartandó országos kiállításra vonatkozó helyi bizottság megalakítása. 3. Jelentés a néptanítóknak kiosztott arany- és gyümölcsfacemete-díjakról s a eszéldíjazásról. 4. Az esztergomi érseknek köszönet az 50 frt. átengedéseért. 5. Egyleti kert ügye. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok.

— A hazaszerők beállítával előállott városunkban azon kellemetlenség, hogy a hóval borított utcákon, különösen a házak melletti járdákon, megnehezült a járás-keelés. E tekintetben a több oldalról tett kifakadásokat mi is méltányolva, fölhiujuk a t. rendőrkapitánysági hivatal, hogy az utak járhatóvá tétele végett rendelje el a járdákról a hó eltávolítását az egyes háztulajdonosoknál. Ily rendelkezések még a kisebb rendű közönségekben is van jogosultsága és eredménye. Sárgetjük e kívánságot annyival is inkább, mert a jelenleg olvadni kezdő hóval nehéz lesz elbánni, ha jéggő fagy. Már pedig jeges uton nem a kellemetlenségek, de a szerencsétlen elesések lesznek napirenden.

— Tanfolyam a lokomobil- és eséplőgép-kezelők számára. A budapesti állami közép ipartanodában a lokomobil és eséplőgépkezelők számára rendezett harmadik tanfolyam a jövő 1884-ik évi január hó 14-ik napján fog megnyitni és ápril hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozgony (lokomobil) és a különböző eséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókat fölvetetnek a 20-ik életévüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai; továbbá géptulajdonosok, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, akik a természettani tudományokból annyi ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel halgathatják. — A földbírtokosoknál és uradalmakban alkalmazott azon kovácsok és géplakatosok, általában azok, — akik már lokomobil és eséplőgép mellett foglalkoztak, — előnyben részesülnek. A belépőktől kívánatik erkölcsi bizonyítvány — és az, hogy írni s olvasni

Tárhoza.

Gombház. . . .*)

— Barsi Aladártól. —

Lezajlott hát az eszmeharc — S a honmentés új eszközeit: A szittyaszémi frigykötést — Dugába dönt a kudarcz. Az ó-s az új-szentkőnyvi nép Házas-viszonyba semmikép Nem hozható maradt; Pedig az akarat Megmozdított minden követ: Új váltajú új nemzetet Teremtteni a két akol Nem egyező juhaiból.

Bokrékaként föl nem tűzhet Szittyalányt Izrael-kebel, S a magyar levente sem ölél — Feleségül — Juda-hölgyet; Tőlük nem lesz születendő: Új nemzedék, és hont mentő; Köztük nagy úrt repszit A Thóra és Kereszt; Viszály helyett — jobb: ne zajjjon Kotáblán az Evangélium, — Okozva bajt két istennek, Kik soha meg nem egyeznek! —

A tervbe vett „keresztjezt“ Nem ellenző'n fogadta bár Rongált akolban a két nyáj, De vést kiáltva — föleszmélt A pásztori vigyázó szem, — S most zúgva szállt a két isten Vivni igénycsatát. . . . És meddő alkun át, Ekként dönt az indok-sereg: „Oltártalan! — nem engednek Vegyes házasságot soha Sem és Hadúr, se Jehova!

Az eszme így elejtve lett, Minden a régiiben maradt. S a két religió-csapat Mond róka-mesét és nevet: „Nagy kedvem úgyse volt reá, Étvágyam csak elrontaná. . . . Az ilyen-olyan nép. . . . Rokonja mért lennék?! „Boldog — velem les' csak, Szálli!“ „„Nem fogunk, Julcsa, megválni!“ S külön munkál pénz és eke; Ki fárad majd előbb bele?

A légköri por és annak hatásai.**)

— dr. Frommer Ignácztól. —

(Fölolvastattott a lévai Casinó f. hó 13-án tartott estélyén.)

Mélyen tisztelt társaság!

Kaszinói estélyeinknek érdemduis elnöke az évadot egy igen vonzó, szellemes előadással nyitotta meg, melyben egy nyelvtani kérdést: a szerelem nyelvtanat tárgyalta. Es ezzel ő engem megelőzött, mert én is nyelvtani kérdést kívánok fejtegetni: a természet nyelvtanának piezi kis töredékét. Csakhogy én nem vagyok oly szerencsés helyzetben, mint ő, mert a természet nyelvtana száraz; pusztá fontolgatás ez és latolgatás. Mig a szerelem nyelvtana a gyöngéd érzelmek virágos, illatos utain mozog, a természet nyelvtana kénytelen le-

*) Ismert tollu budapesti munkatársunknak a legközelebb le-szavazott záido-keresztény házasságra vonatkozó t.-javaslatról irtt, ome sikerült költeményet, alkalomszerű voltánál fogva is, érdekesnek találtuk a közlésre. — Szerk.

**) Dr. Assman, a német orvosok és természet-vizsgálók nagy-gyűlésében 1882-ben tartott értekezlete nyomán.

szállani a mindennapi élet prózai jelenségeihez; és mai nyelvtani gyakorlatunknak is ugyanezek prózai lesz a főneve, t. i. a p o r, közönséges uteszi por.

Méltóztassanak tehát visszaemlékezni egy verőfényes napra, midőn a nyájas napsugár szobánkba esik. Ezen napsugár fényében nemde ezer-meg ezer kisebb-nagyobb szemcsét, ezelőtt észre nem vett porszemcsét látunk föl-s alá röpködni. Ha véletlenül megmozdulunk, vagy az ajtó kinyílik, csakély légmozgás támad s ezen légmozgás borzasztó forgószél módjára, föl-kavarja, szédítő sebességgel ide-oda hányja-veti őket, emlékeztetvén a közmondásos pohárvízben duló viharra.

Ezen porszemcsék bármilyen parányiak, mégis leköttették a természetvizsgálók figyelmét; és dr. Assman illeti meg az érdem, hogy összeállította és közzétette e tárgyra vonatkozó ismereteinket, melyeknek egyenmelyikét önökkel közölni kívánván, félórára kikérem szíves figyelmüket.

Mik tehát voltaképen ezen porszemcsék? A természet nyelvtana erre így felel: Végy egy tiszta üveg-lemezket, esöppents rá egy esöpp tiszta glicerint stedd félórára oda, ahol léghuzam van. A porszemcsék a glicerinthez tapadnak és huzayító üvegen, göresövön megjelenheted. És valóban érdemes is megnézni, mert bizony sok mindentelét találunk benne.

Látunk benne élő lényeket, ázalagokat, infuzóriumokat, Baktériákat, a legkülönböztetebb gombanemeket, és spórákat, gyapju- és gyapotszálakat, különféle növények himporát, buza- és rozs lisztet, polyvát, egérszört, lepkeszárny-részecskéket, rovar-bábok bőreit, továbbá kovaszemcséket, finom eserepszindely és téglá parányi részeit, finom átlátszatlan fekete részecskéket, mi nem egyébbb, mint hamu, korom, szén és vas. A természet három nagy országa: állat-, növény és ásványország, — vannak benne képviselve. Nemde, érdekes társaság?

Már most azon kérdés előtt állunk: mily erő által emeltetnek ezen különféle testek a levegőbe? A felelet nem nehéz: a föld fölülétén tovább-mozgó levegő által. Addig, míg a széláramlat vízszintes, a port csak maga előtt sodorja; de mihelyt valami egyenetlenség, egy ház, egy domb útját állja a levegő áramlatának, ez azonnal függélyes irányt vesz föl és a port is magával viszi a levegőbe, amint ezt utcáinkon akárháyszor látjuk.

A por továbbszállításának leghatalmasabb tényezőjét azonban az ugynevezett forgószelékben találjuk. Tapasztalás-tanította tény ugyanis, — hogy valahányszor egy helyen a légsúly esökken, a barometer leszall,

ugyanannyiszor fölfelé törekszik a levegő is. A levegőnek függélyes irányban való fölemelkedése ismét azt okozza, hogy távolabb vidékekről minden oldalról l e v e g ő áramlik, v i z s z i n t e s i r á n y b a n, a kisebb légnomás helyére.

E vízszintes légáramlatok ellentétes oldalokról jövően, egymást ellensúlyoznak, de ez nem történik, mert a föld forog, még pedig sebesen forog; és a föld forgása eltereli a vízszintes széláramok eredeti irányát, s így támadnak az ugynevezett forgószelék, melyek a magukkal ragadott port fölviszik a levegő fölső rétegeibe. Főnt a levegőben ismét más irányu szelek átvészik a port és viszik tovább, messze, sokszor ezer mértföldny távolságra, ahol aztán a levegő lecsendesülésével leszall.

Képzeljünk már most magunknak egy oly vidéket, mely aránylag kopár, sovány növényzetű, főnyenes. Ilyen helyen, nemde — a nap heve által jobban átmelegszik a föld és a rajta tapadó levegő? A melegített levegő pedig könnyebb voltánál fogva fölfelé száll, azt tudjuk; s ennél fogva nem nehéz kitalálni, hogy földtekénk sivatagjai nemcsak hogy az említett forgószelék keletkezésére alkalmas talajul szolgálnak, hanem egyuttal a légköri pornak legfőbb kuttforrásai is.

És valóban, Afrika nyugati partjain gyakran előfordul a légkörnek bizonyos ködszerű elhomályosodása, mely finom, fahéj-szinű porból ered. Ezen por kovaszemcsékből áll és oly finom, hogy a hajókon minden tárgyat ellep, a legfinomabb réseken is áthatol. Ily por-esések némelykor 10—12 napig is eltartanak s gyakran oly sűrűek, hogy a tengerpartokat egy mértföldny távolságra sem láthatni; amért is a hajósok az Atlanti-tenger ezen részét a homályosság tengerének nevezik.

A homályosság tengere pedig ugyanazon széles ségi fok alatt fekszik, mint Sahara sivatagja; és ha hozzáteszem még azt, hogy Afrika szárazföldjének ezen táján rendszeren keleti szelek, az ugynevezett keleti pásztaszelék uralkodnak: alig fogunk tévedni, ha az említett porosók kuttforrását és okát a Sahara sivatagjában és az ott duló Számumban keressük.

Hasonló por-esések észleltetnek Európában is, a többek közt Spanyolhonban, ahol Calina, — és Olasz-honban, ahol Caligine név alatt ismeretesek.

Előfordul egyébbiránt minálunk is — mint ez 1873. szeptember-havában különösen észlelhető volt: hogy tö-

tudjanak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. bodzafa-utca 28. sz.) f. évi december hó 23-ik napján kezdődnek s jövővi január hó 14-ik napjáig a köznapokon este 6 órától 8-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtti 8 órától 12-ig tartanak. Vidékiek a tanfolyam megkezdésének napjáig beiratás végett levélben is jelentkezhetnek. — Az állami közép-partanoda igazgatósága.

— A lefolyt héten megtartott kaszinó-estély ismét szép közönséget vonzott a kaszinó helyiségeibe. — A műsort J a r o s s Ferencz ur igaz érdelemmel előadott szavallata nyitotta meg. Majd dr. F r o m m e r Ignác ur lépett a fölölvásó asztalhoz és „A légköri por és annak hatásáról“ tartott egy igen érdekes s a közönség figyelmét mindvégig lekötő előadást. Előadása végén a közönség megtekintette a kísérletül szolgáló tárgyakat, s mikroszkópok segítségével bámulta a gombák, baktériumok és más csoda-állatoknak megszámlálhatatlan sokaságát, melyek mind egy, néhány nap óta állott leveles-ésőben voltak láthatók. A közönség tapsaival jutalmazta meg az élvezetes előadást. — A műsor harmadik pontját egy sölő-ének képezte volna, de az, az előadó, R i c h t e r Ferencz ur megbetegedése folytán, ezuttal elmaradt. Kedélyes vacsora fejezte be ezuttal is az estét, amelynél a közönség feledni látszott a baktériumok ezreit, melyeket előbb oly rémesen látott, és teljesen átadta magát azon deliciaimoknak, amelyekre a kaszinó jó konyha, a rendezőknek mindenre kiterjedő figyelme és a jó cigányzene mellett, nyújtani csak képes volt. — A legközelebbi fölölvásás január hó 17-én tartatik meg.

— A lévai kaszinó folyó évi december hó 23-án délután 3 órakor, saját helyiségében rendes közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai: Az évi jelentés, tisztújítás, indítványok, stb.

— Adakozás. K o n k o l y Sándor ur 5 frtot küldött be szerkesztőségünkhez a helyb. zárdában föllalítandó karácsonyi költségeinek fedezéséhez. — A n d r a k o v i t s Vilma úrnő 50 krt küldött az árvák javára és a karácsonyára. — L e v a t i e n Márton ur (kárterítési díjban neki ítélt) 8 frtot a Stefánia-árvaház javára küldte be szerkesztőségünkhez. — Szerkesztőségünkél a karácsonyára begyűlt összeg: 7 frt. 25 kr. — Fogadják a nemes szívű adakozók a kisdédek háliját! — Az adományokat rendeltetése helyére juttatjuk.

— L é v á n, f hó 13-án tartott pót-választás alkalmával megye-bizottsági taggá: N o v o t n y Imre választatott meg.

— R ö v i d h i r e k. — Időjárás: a jövő hétre szeles, változó, majd boras időt várhatni, esapadékokkal. — A zsidó-keresztény házasságról szóló törvényjavaslat megbukott a főrendiek házában: 103 igenlő szavazat ellenében 109 volt a nemleges szavazat. Így a javaslat, mely most ujból az alsóház asztalára kerül, kétes jövőnek néz elébe. — Földrengést észleltek Váczon f. hó 1-én, a morajjal kísért erős lökések, 5 m. perczig rengették az épületeket, melyeknek némelyikéről lehullott a vakolat, egyéb kár nem történt. — A

tiszta-eszlári föllebbezett pört holnap kezdi tárgyalni a kir. ítélőtábla. Itt megemlítjük azt is, hogy a hirhett pörben nevezetes szerepet játszott Scharf-család Amsterdamban telepedett le, hol a család Möricez-fia jelenleg a gyémántkőszőrülés mesterségét tanulja. — A Szabadságharcz-szobor ügye szépen halad, a szobor gyűjtőbizottságának e hó 1-én tett számadása szerint a szoborra eddig befolyt adományokból, — a kezelési költség levonásával, — rendelkezésre áll: 72,520 frt. 48 kr. — A magyar juhok kivitele Londonba — oly nagy mérvet öltött a f. évben, hogy juhaink száma ott hetenként 3—4000 darabra rugott; juhaink ott igen kedvelték, s darabját átlag 15 frtjával fizetik. — Lovagias szívességet tett a belgák királya, ki saját palotáját a napokban becsajította rendelkezésére a belga országyűlésnek, míg a parlament leégett palotája újra fölépül. — Ezredik feleségét most szerezte be a marokkói zultán, csak hogy az eddigi ezer oldalborba közül már sokan meghaltak, de még is életben maradt 600 darab, kik (szerencsére) nem együtt, hanem különböző rezidenciákban vannak elhelyezve.

Apróság. V a d á s z s t i k l i. Hármán indultak vadászni, de hármuk közül csak egynék volt vadászati jegye, a másik kettő csak afféle „fűzfá-puskás“ volt. Épen pihenőt tartottak, midőn a hozzájuk vetődött pénzügyőr a vadász-jegyek előmutatását követelte. A meghökentettségükre, aztán ucu, vessd el magad, az ehat jáger futni kezd, a fináncz utána, a másik két vadász bámulva ott maradt. A messze-távolban utólért vadász végre előmutatja a maga kártyáját. „Miért futott az ur?“ — rivall rá a fináncz. — „Csak egy kis tesztmozgást kívántam magamnak csinálni.“ — „Hát annak a másik két urnak hol a vadászjegye?“ — „Csak menjen, kérje el tőlük!“ — volt az egykedvű válasz. De a pénzügyört volt eszük be nem vártai a két exvadász-urnak.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

Alulírott bizottság hálás köszönetét nyilváníttja a nagyközönség részéről tanusított örvedetes menyiségű azon adakozásokért, melyek által a S t e f á n i a á r v a h á z b a n lehetővé tétett a fölveendő á r v á k s z a p o r i t á s a és ezek háztartásának helyesebb beosztása. A kegyes adakozóknak — adományaik nyugtatványozása végett — közrebeosztjuk az alábbi névsort:

Leidenfrost Emilia 5 frt., 1-zsák liszt és 4-zsák burgonya, Leidenfrost Paula 1 frt., Balbach Amalia 1 frt., Kabina Berta 4-klgr. szappan, Pölya Józsefné 1 frt., öz. Vietorisz Sándorné 1 frt., Frommer Ignáczné 1 frt., Fischer Andrásné ruhanemű, Mácsay Lukácsné burgonya és bab, Schwarz györgyné 1 frt., Hoffmann Ferenczné 1 frt., Várady Eszter 1 frt., Richter Ferenczné burgonya, Ehrenfeld Morné 1 frt., Sümegh Jánosné burgonya, N. N. 50 kr., Berger Berta 50 kr., Bolemán Ágnes 1 frt., Ehrenfeld Frzecziska 1 frt., H. L.-né 50 kr., Brach Margit 1 frt., Tóth Zsigmondné zsir és bab, Gertler Andrásné burgonya és káposzta, E. K.-né toll és káposzta, Frommer C. 1 frt., Bók Lipótné 1 frt., Medveczky Sándorné 1 frt., Medveczky Henriette 2 frt.,

Czirok Janka 5-l. petróleum, Kaveggia Mária 1 ft., öz. Bakó Ferenczné 1 frt., Szabó Károlyné 1 frt., Weisz Möricezné 3 frt., Schleifer Arminné 1 frt. és 1/2 véka bab, Belcsák Lászlóné 1 frt., káposzta és burgonya. — (Az adományok folytatását, térszűke miatt, csak a jövő számban adhatjuk. — Szerk.)

Fogadják a nagyrebecsült adományokért az illetők leghálásabb köszönetünket.

Kelt Léván, 1883. decz. 13.

A Stefánia-árvaház bizottsága.

Irodalom és művészet.

A Regényvilágból. Révai testvérek e kitünő szépirodalmi folyóiratából az új, IV. évfolyamnak 6 füzete (3—8) küldötte be hozzáunk a kiadóhivatal. Az első füzetben megkezdett regények folytatását kapjuk itt, melyben Jókai „Czigány báró“-jából elég tiszort elolvadni, hogy a legnagyobb érdeklődéssel kísérjük folytatását. B e n i c z k y u é-Bajza Lenkének „Az erdei lak“ című jelles regényével is szívesen foglalkozik a közönség. R o b i d a humoros regényét, mely „Száz év múlva“ cím alatt a jövő idők titkait tárja föl előttünk vonzó és kedves modorban, különösen hölgyeinknek ajánljuk e jelles regényt, belőle legalább lelkesedést nyerhetnek a jövőre, ha már elborítja őket a mai prózai kor, mely jogaik elismerését konokul megtagadja. A fordítást Zempléni P. Gyula eszközi, szerencsésen visszatérő az eredeti szöveg legnehezebb részeit is. A Regényvilág tárcaja is megérdemli, hogy mintaszórnok neveztessek. Most, hogy a közelebbi karácsonyi ünnepek önkénytelenül is kedveseink felé terelik gondolatainkat, alig lehet szebb emlék, szebb ajándék, mint egy jó könyv, melyből a nemes kebel mindig többet olvashat, mint a legújabbtól a tárczából. A Regényvilág igen alkalmas karácsonyi ajándék. Az előbbi évfolyamok — és ilyen már három van — pompás díszkötéseket képeznek. Az ily karácsonyi emlék nem mosódik el, — folyton eszünkbe juttatja azt, ki vele kedveskedni akart és ezzel valóban kedveskedett is.

A Budapesti Hírlap-ot, melynek előfizetési fölhívását lapunk mai számának hirdetésében közöljük, a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Főszerkesztője C s u k á s s i József és vezérékiket a legelső magyar publicista: K a a s I v o r báró és R á k o s i Jenő írják. Iránya minden ízében magyar nemzeti s teljes erővel azon van, hogy a magyarosodást terjessze, a közszellem emelésére hasson, üdvös mozgalmakat támogasson és kezdeményezzen. Pártérdekeket nem szolgál, véleményzabadságát, a hírlapíró ez egyetlen vagyonát, csonkítatlanul megőrzi föl és le egyaránt. Tárcaja változatos. Első rangú írók műveit közli, regényesarámban pedig a fordított és eredeti regények egymást váltogatják. A többire nézve utaljuk olvasóinkat magára az előfizetési fölhívásra.

Megjelent: A szent Angyalok története, világhírnévű szerkesztő s embergondviselési szempontból IV. kötet. Írta: Munkay János. Esztergom. 1883. Nyomatott Buzarovic Gusztávnál 24 illusztr. képpel IV. 176 lap. Az öt kötetből álló munkának előfizetési ára 3 frt. Kötetenként külön egy frt. Kapható a szerzőnél Garam-Ujfalu, Barmesgye, u. p. helyben. Hátra van még az V kötet, a szent Angyalok története, mely szintén rövid idő alatt meg fog jelenni. — Megyénk történeti irásának e mávét különösen ajánljuk az érdekl. olvasóközönség figyelmébe!

Brankovits György ismert író és lapszerkesztő egy új, független irányú képes lapot indított meg; címe: „K i t á r t á s“. Előfizetési ára egyévre 12 frt.; egyóra 1 frt.; egyes szám ára 4 kr. Ajánljuk a hírlapolvasó közönség figyelmébe.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

kéletes száraz időben, a vízpárák teljes hiánya mellett, a legközelebbi dombok, mint pl. a Csejki, vagy Gr.-ujfalusi magaslatok alig — és csak elmosódva láthatók; mi szintén csak a pornak a levegőben való fölhalmozódása által történik.

Magától értetődik, igen tisztelt társaság, hogy tartós esőzés, vagy havazás által a légkör lecsapódik és ilyenkor megesik, hogy a por az esőviznek, vagy a hónak — némelykor sárgás, vagy vörnyeges színt is kölcsönöz. És ha valamely régi krónikában azt olvassuk, hogy ezen, vagy amazon vidéken kéneső, vagy pláne véreső volt, mi rendesen valami nagy háború, vagy pestis előjelének tartatott: a természet nyelvtana most már azt mondja nekünk, hogy az, amit akkoriban kénnek, vagy vérnek néztek, nem volt egyéb, mint különféle fenyőfajoknak hímpora.

(Folyt. köv.)

Egy kis illúzió.

(Humoreszk.)

Írta: R o m v á r y Károly.

Kedves G y ö k e r e s i barátom egyidő óta ropant melancholikus. Mindig meláz, a kérdésekre viszáson, vagy épen nem felel; a szinusz mindig föleseréli koszinuszal. — egyszóval: — alapos gyanum támadt, hogy a szerencsétlen: szerelmes.

S egyszer csakugyan ráakadtam a dolog nyitjára. Véletlenül találtam jegyzetei közt egy szelet papirost; erre ékes rímek valának pingálva, melyek, ha megcsendülnek, a fül-dobhárták kellemetlen rezgéseket keltnek. Vala pedig e nevezetes zöngemény sokat és igazat-mondó címe: „Az örült suttogásai“. (Félreértés mellőzéseért megjegyzem, hogy az igazság az „örült“ szóban keresendő).

E félredobott remekmű tárgya pedig az, hogy találkozott ő a mesék országában egy kedves, imádni való, piczilábu tündérkével, aki épen azon kritikus pillanatban tűnt a mérhetlen mindenség egy rejtett zugába, midőn e szegény ifju fölakarta előtte táni epedő szíve kinjait. Most keresi őt lent a földön és fönt a csillagok között, de nem talál rá sehol és soha, soha, sohasem... Elolvassván az epedő poémát, azonnal világossá lőn előttem, hogy ki lehet ez a kis tündér, a mese-ország e szép csillaga. Furesa kis história, azért elmondom.

Egy szombat-estén ront be hozzám kedves Gyökerei barátom.

— Kari te, az istenért, add kölesön a frakkod meg a klakkod, el kell mennem a kalikó-bálba!

Ez bálba megy, ergő potya-jegyre tett szert, — gondolám, előkeresve az óhajtott bál fegyverzetet.

— Jól áll a frakk, mit gondolsz?

— Jól, remekül, egy kissé szűk ugyan, — de ne gombold be, ugy tökéletes.

A klakkot meg se nézte, hanem rohant a csomaggal, mintha hitelezője kergette volna.

Ottthon szépen kicsipte magát s-ugy sétált föl s alá a szokatlan farkos attilában, mint a ragyogó tollazatában gyönyörködő páva. Már fél tizenegyre volt, midőn lement a lépcsőn s erszény-kímélés szempontjából, gyalogolni szándékozott. A klakk födele egy esattanással fölugrik s Gyökerei ur fejére akarja csapni; de hah, az ég oly jelles terjedelmet ada koponyájának, hogy e kalap sehogy sem akart megállni fején s így, akarva, nem akarva, bérkocsin volt kénytelen a vigadóig hajtatni; s hogy a bérkocsisok ilyenkor mily nagy summás követelésekkel állanak elő, azt tudja minden bálozó urfi.

Vége ott állott a csilláros teremben; a fény ragyogása, a tarka csoportokban föl-s-alá tolongó maszkok festői öltözte egészen elkábította a szegény lovagot. De nemskára megszokta e furesa világot, sőt még annyira is ment merészsége, hogy egy csillogó szempár tulajdonosát megszólította, még pedig tegezve. Az illető hölgyecske igen bájos lehetett, s azonfölül oly barátságos, esengő hangon beszélt, oly han isan tudott kérdezni, oly esattanósan felelni, hogy Gyökerei barátom szíve megmozdult s egy legyőzhetetlen kíváncsiság vett rajta erőt; egyedül őhaja az volt, hogy az a kis, fekete álarcz valahogyan eltűnjék arról a kétségtelenül bájos orozáról. De boszantotta őt az, hogy Béla barátja, — kivel e tarka tömkelegben találkozott, — egyre sugett-bugott a szép maszkkal, úgy, hogy annak kedves feleletei ritkán illették az ő kérdéseit. A szép hölgy megígérte, hogy a szünóra után leveszi az álarczot, s ekkor aztán gyönyörködhetik bárki ígésző bájaiban; azalatt eltűnt az indiai herezegek, chinai mandarinok, barátok, dervisek, pasák, kéménysópók s más egyéniségek zürzavaros tömkelegében.

Fél kettő felé véget ért a szünóra, s Gyökerei barátunk dobogó szívvvel kereste leleplezett Vénusát. — Egy folyosóra ért, hol a magas, csaknem földig érő ablakot színes szőnyeg fűdte el. S ime!, ott, a lágy, piros-bársony pamlagon megpillantja Bétát; mellette állt az a szép hölgyecske, ki az álarczot már csak kezében tartja. Egészen eltantorult, látva e gyönyörű, kék szemeket, e mosolygó, piczi száját, s e leomló,

szőke fűrtöket.

— Kegetek, ugylátszik, már megbarátkoztak, — szólt némi irigykedő guynyal.

— Amint látod, — felelt Béla, — de hol felelted a klakkodat?

Gyökerei ur csak most vette észre, hogy az a furesa kalap nincsen a hóna alatt.

Szaladt vissza az étterembe, de mind hiába!, mert a nagy bálokon a esent klakkok száma ma már körülbelül oly szerepet játszik, mint az indusoknál a fejbőröké. Klakkomat azóta nem láttam. Gyökerei barátom bánatát azzal akarta némileg kárpótolni, hogy a szép leány szemében gyönyörködjék, visszament a regényes folyosóra, de az tires volt; se a lánynak, se a lának nem akadt többé nyomára. —

Hanem érte egy másik meglepetés. Ugyanis, egy kis lány nevetve megállt előtte, egy rózsabimbót tűzve bámuló lovagunk gomblyukába. Nem lehetett menekülnie, csapás csapást követett s emellett még mosolyognia kellett szegénynek, midőn a kis kacsóba egy ujdona-t-uj flórest nyomott.

Gyökerei barátom csakhamar elfeledé ez est kisebb kellemetlenségeit, de nem ama szép szemeket, amelyekben alig gyönyörködhetett. Béla barátja csak annyit mondott, hogy a szép maszkról ő sem tud semmit, pedig szemé elárulta, hogy nagyon is sokat tudna róla csevegni.

És Gyökerei ur melancholikussá vált, s megírta ama nevezetes zöngeményt. Még most is töri a fejét, hogy ki lehetett szíve elrablója, pedig, ha kissé figyelmesebb lett volna, már rég tudná.

Gyökerei ur egy szép, márcziusi nap délelőttjén kint sétált a Duna népes partján, hol nagy volt a tolongás, mivel javában folyt a lármas hetivásár. Egészen elmélyedt gondolataiba, álmódzva a szép, ellebbent tündérről. Méla gondolatai nem engedik, hogy a prózai világ kicsinyes dolgaival foglalkozzék, s így nem csoda, ha egy budakeszi menyecske tejfölsz fazekát fölfordítja, mely — égnek hála! — üres volt és belezárolt a szomszédnöje illatos foghagymaiba. Ezért aztán kedves czi-mezéseket kapott volna, de ő csupán leirandó rímek bíbájós esengésében gyönyörködött. Nem vette észre azt sem, hogy egy elegáns uri hölgy jött a piacra s mögötte egy kedves szobacziezus egy mosolygott feléje, m i n t h a i s m e r n é. Gyökerei ur nem vette észre e szép kék szemeket, e kontyocskába kötött szőke fűrtöket, hanem ábrándozott arról, hogy mitéle herce z e g n ő lehet rejtélyes maszkja. — Oh, édes illúzió!

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zuzman Mór bessei lakos végrehajtónak időközben elhalt Lukács András örökösei végrehajtást szenvedők elleni 101 frt 20 kr. tökéltétel és járuléka iránti végrehajtási ügyében Lukács Andrásnak az alsó-péli 86 sztykben A 1-4 és 6-12 sorsz. alatti fekvőségbeni $\frac{1}{15}$ rész illetményére és ennek tartozékára 650 frt o. é. továbbá az A + 1 sorsz. alatti szőlő fekvőségbeni $\frac{1}{15}$ rész jutalékára 64 frt. o. é. végre az A + 2 sorsz. alatti szőlő fekvőségbeni $\frac{1}{15}$ rész illetményére az árverést 64 frt. ban ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi Január hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Alsó-Pél községében a bíró lakánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis az A 1-4 és 6-12 sorsz. alattira 65 frt. o. é. és az A + 1 sorsz. alattira 6 frt. 40 kr. o. é. — és az A + 2 sorsz. alattira 6 frt. 40 kr. o. é. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1883— évi október hó 31 napján.

305.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Gyenes József

kir. járásbíró.

Cs. kir. szab. szarvasfű-ozukorkák

KERN TESTVÉREK

— Léván —

ajánlják a n. é. közönségnek: dusan berendezett

vas-, fűszer-, csemege-, déli gyümölcs-, rum-, tea-, tea sütemény-, asznbork- és nagy választékú **CZUKORKÁKBÓL** álló raktárukat,

továbbá:

307. 3-2.

karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas czikkeiket.

Templomi-, asztali és karácsonyi gyertyákat,

Családi varrógépeket 24 frtól — 35 frtig,

5 évi jótállás mellett,

Korcsolyákat

nagy választékban — a legjutányosabb áron.

Terveztés, torok-, mell- és tüdőbajok ellen

China- ezüst- és Alpacca-árak

GYÁRA

MORITZ HACKER

Bécs. 1., Operngasse 2. 306. 3-3.

Legdusabb választék evő-eszközök, asztali készletek, tea- és kávé-készletekben stb.

Legrégibb gyári jegy Osztr.-Magyarországban

15 évi kezességgel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Minek PESTRE?

Minek BÉCSBE?

mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre

HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER- & WILSON-

GÉPET

308. 38-38.

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi ezélokra 5 évi jótállásom mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Öreg gépek becséréltetnek, vagy igazítottak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedésében
Léván.

BUDAPESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindnap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.

szerkesztő és kiadótulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési ára:
Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt.
50 kr. Egy óra 1 frt. 20 kr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker. kalap-utca 16. sz.

A „Budapesti Hirlap“ nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, ami ugyanaz, az országnak.

Miből állnak ezek a szolgálatok?
Első sorban abból, hogy **mindenről**, ami az országon belül, vagy kívül, akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren fölmerül: **híven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részreahlás nélkül értesítse közönségét.**E tekintetben egy hazai lap sem mulja fölül a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot. Vannak nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósítanak, de **nincs, mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéseit.**A „BUDAPESTI HIRLAP“ olvasó közönségén és írón kívül nincsen senkinek e kerek földön lekötelve, se **osztálynak**, se **pártnak**, se **kormánynak**, se nyilvános vagy magán **társaságnak**: a „BUDAPESTI HIRLAP“ a legfüggetlenebb lap Magyarország fővárosában, a hol az egyik lap a pénzvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ity vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezethez, a hatodik a szabadkőműveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.A „BUDAPESTI HIRLAP“-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktálja vezérezkkeit, az **szabja meg magatartását s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.**

Eznek tesz szolgálatot, a ki a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó-közönségünket, amely itél szavaink és cselekedeteink fölött.

A „Budapesti Hirlap“ rendes tartalma a következő:

- I. Politikai és társadalmi vezérezkkek.
- II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendszeren kettő.
- III. Apró politikai hírek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a művészetek rovata.
- IV. A fontosabb események bővebb leírása külön czikkeiben.
- V. Társadalmi tudósítások.

VI. Napi események rovata.

VII. Közgazdaság.

Ezenkívül a mellékleten rendszeren egy-egy vezérezk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcza, törvényszék, vidéki hírvolat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató czikkeek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gr. Teleki Sándortól: **A vén dáde ozimú rendkívül érdekes ozigány regényt.**

A „BUDAPESTI HIRLAP“ rendes irói:

CSUKÁSSY JÓZSEF szerkesztő, b. KAAS IVOR, gr. TELEKI SÁNDOR ezredes, RÁKOSI JENŐ, BALOGH PÁL, BENEDEK ELEK, BERÉNYI LÁSZLÓ, KACZIÁNY GEZA, RÁKOSI VIKTOR, SZOKOLAY KORNÉL, dr. VOLF VILMOS.

Rendkívül alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, amely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ívvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a földolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küldünk, akik ügyességük és megbízhatóságuk által egyaránt lekötözik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósítóink vannak, akik közvetlen benyomásai alapján adnak hírt arról, mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja

A BUDAPESTI HIRLAP a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap

Előfizetési ára: Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt. 50 krajczár. — Egy óra 1 frt. 20 kr.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e czímen:

„BUDAPESTI HIRLAP“ Budapest, kalap-utca 16. szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot, első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötölező figyelmébe.

Csukássi József s Rákosi Jenő,
a „Budapesti Hirlap“ kiadó-tulajdonosai.

309. 3-1.

Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.